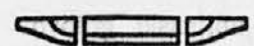
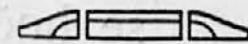

UREDNIŠTVO
IN UPRAVNIŠTVO
JE V LJUBLJANI.

POSAMEZNE
ŠTEVILKE PO 10
VINARJEV.

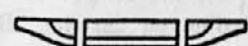

NOVA DOBA

NAROČNINA ZA
CELO LETO 8 K,
ZA POL LETA 4 K,
ZA ČETRT LETA
2 K.

V LJUBLJANI S
POŠILJANJEM NA
DOM ISTE CENE.

GLASILO SLOVENSKE GOSPODARSKE STRANKE.

IZHAJA VSAKO SREDO IN SOBOTO. — ZA OZANILA SE PLAČUJE OD TROSTOPNE PETIT-VRSTE PO 15 H, ČE SE OZANILA TISKA ENKRAT, PO 12 H, ČE SE TISKA DVAKRAT IN PO 9 H, ČE SE TISKA TRIKRAT ALI VEČKRAT. — DOPISE IZVOLITE FRANKOVATI. — ROKOPISOV NE VRAČAMO. — NA NAROČBE BREZ ISTODOBNE VPOŠILJATVE NAROČNINE SE NE OZIRAMO. — UPRAVNIŠTVU BLAGOVOLITE POŠILJATI NAROČNINE, REKLAMACIJE, OZANILA, T. J. ADMINISTRATIVNE STVARI.

Volilci, naprednjaki, Slovenci!

Jutri je dan odločitve, jutri se bo pokazalo, ali naj ostane **ljubljsko meščanstvo še nadalje hlapec in suženj brezvestne klike izkoriščevalcev ljudskega zaupanja, ali pa da se postavi na lastne noge ter gospodari samo sebi po svojih željah in potrebah.**

Vsi sloji ljubljanskega meščanstva bridko občutijo **velikansko gospodarsko izgubo**, katero jim je nakopalo vsakega pametnega in smotrenega dela nezmožno, edino za **svojo čast in slavo**, in mnogokrat tudi le za **lastne žepe** zavzeto **lažgospodarstvo** te ohole, nad vse meščanstvo visoko se vzdigajoče koruptne klike.

Recite vi, **obrtniki**, kakih koristi ste imeli od te klike, dasiravno ste hodili desetletja zanje v boj? **Nikakih!** Nasprotno, namesto da bi Vas **podpirali**, ste jim Vi **preneumni, prenevedni, v svoji stroki premalo izvežbani**, in svoje potrebščine na obrtnih izdelkih naročajo od drugod, od **tujcev**, celo od **zagrizenih narodnih nasprotnikov**. Taka je skrb te klike za napredek obrti.

Recite Vi, **trgovci**, kaj je storila ta klika za Vas? Hvalijo se s **trgovsko šolo**, ali te šole Vam **niso** pridobili tisti ljudje, ki celo za narodne veselice naročajo potrebščine pri Vaših **nemških konkurentih**, ne tisti, ki jih vidite sicer večinoma le pri Vaših **narodnih nasprotnikih** in le pred volitvami pri Vas, temveč ta pridobitev je **Vaša**, ker ste jo **Vi sami** pridobili s svojimi odločnimi zahtevami. V svoji **brezmejni lenobi** je ta klika zmožna edino le **zaprečiti kaj dobrega**, in od nje ne morete pričakovati v bodočnosti, ki bo zahtevala neumornega dela v povzdigo trgovine, nikake **pomoči**.

In Vi, **gostilničarji**, Vi s svojimi „**pajzelniki**“ in „**beznicami**“, kakor je imenovalo Vaše prostore klikarsko glasilo kandidata, ki sedaj berači pri Vas za glasove, Vi seveda smete pričakovati največ od te klike, ki se sedaj pred volitvami „**ponižuje**“ k Vam, kamor sicer zahajajo samo „**ljudje gotove vrste**“. Odslej, če volite kandidata te obrekljive klike, Vam bodo cvetele same „**Rože**“, Vaše gostilne bodo polne same „**najvišje**“ gospode, in Vi bodete v kratkem milijonarji!

A Vi, **hišni posestniki ljubljanski**, ki imate pravemu **studu pred delom**, s katerim se je vedno odlikovala ta klika, zahvaliti, da ste bili oškodovani za znatno svoto državne podpore, Vi, ki ste bili v takih stiskah, pa se niti vaš poklicani zastopnik, vodja te klike in sedanji kandidat, ni zavzel za Vas, ker mu je bilo to — **zoperno**, Vi imate povoda dovolj, da tudi sedaj tem vsiljivcem pokažete vrata.

Zase, o to pač, tu je imela ta brezvestna, koruptna, teroristična klika vedno odprto srce in odprte roke, a ti, meščanstvo ljubljansko, si mu bila le molzna kravica, le lestvica, po kateri je splezala kvišku, da te sedaj izrablja v svoje brezvestne namene.

Meščani, volilci! Zadnji čas je, da se popolnoma obračuna s temi grobokopi javnega blagra in Vašega napredka in blagostanja, s temi pijavkami splošnih koristi, in v ta namen Vam ponujata vse svoje moči, vse svoje odkrito, nesebično delo neodvisna meščanska kandidata:

dr. Vinko Gregorič **dr. Vladimir Ravnihar**

primarij deželne bolnice v Ljubljani

odvetnik v Ljubljani.

Komur je na tem, da se uvede zopet **delo** v splošno korist, posebno pa v korist naši obrti in trgovini v deželni zbor, da se skuša **popraviti** neizmerno škodo, katero sta trpela dežela in naše stolno mesto vsled dolgoletne nedelavnosti deželnega zbora, kdor si želi namesto brezplodnega vpitja in hinavskega navdušenja resno gospodarsko delo v interesu mesta Ljubljane, komur je na tem, da se uvede v našo politiko namesto kričave naprednosti **napredno delo**, in s tem pridobi napredni ideji boljšega ugleda, večje moči in novih pripadnikov, komur je na tem, da se zruši sedaj vladajoči **zistem izkoriščanja, korupcije in terorizma**, komur je do zmage **demokratskega režima** nad to strahovlado, komur je na tem, da se izpremeni deželni volilni red brezpogojno v smislu enake in splošne volilne pravice bo šel brez pomisleka in pogumno v boj za **nov zistem** in oddal bo svoj glas našima kandidatoma!

Vsi na volišče za zmago ljudstva proti gospodujoči kliki, za zmago **dela** proti oholemu brezdelnemu terorističnemu go-spostvu!

Neodvisni meščanski volilni odbor.

Za procvit in napredek obrti in trgovine

se hočeta z vsemi svojimi močmi zavzemati neodvisna meščanska kandidata:

dr. Vinko Gregorič

primarij v dež. bolnici v Ljubljani

dr. Vladimir Ravnihar

odvetnik v Ljubljani.

Na odgovor!

Tudi naši naprednjaki začeli so misliti, nočejo več slepo voliti onega, ki vpije, da je edino on napreden, da je edino on naroden. Brezplodnega vpitja bilo je že dovolj, volilci zahtevajo sedaj dejanskih dokazov naprednosti in narodnosti.

Moža, ki sta že tolikokrat stala pred volilci, vedno in vedno zopet zahtevajo od njih, naj jim oddajo svoje glasove, že zopet stojita tu, zopet zahtevata zase glasov, sedaj ne, kakor vedno na podlagi obljub, temveč sklicujoč se na strankino disciplino, edinole na strankino disciplino!

Ali res nimata nič, na kar bi se več opirala? Vrgli smo jim v obraz najhujšo očitko, katero se more očitati bivšemu poslancu, brezdelje in absolutni neuspeh njihove politike tako za napredno stranko, kakor tudi za občo slovensko stvar.

Na to uničujoče očitaje morala sta molčati. Molče sta priznala, da imamo prav. In vendar imata dovolj drzno čelo in še vedno stojita pred volilci in zahtevata njih glasove zase: Volite naju, če ravno nisva nič delala in nič dosegla niti za stranko niti za narod!

Bazkrili smo pred volilci nekoliko zgodovine gospodstva in neomejene nadvlade dr. Tavčarjeve klike. Pokazali smo, kako se je tiraniziralo vsako svobodno mišljenje, kako se je terorizmom udušilo vsako napredno gibanje. Gorje deželnemu uradniku, ki se je drznil kritikovati postopanje klike, gorje mu, če je nastopil le tudi samo že z mislijo proti režimu: Takoj so mu nakopali disciplinacijo, takoj zagrozili z odpustom ali ga pa celo vrgli čez noč iz službe. Kjer ni bilo mogoče vplivati tako neposredno na predrzneža, šlo je to kaj lahko potom najnižkotnejše denunciacije. Rabeljski organ „Slov. Narod“ izvrševal je svoj posel, uničeval eksistenco, oškodoval materijelno, na ugledu in dobrem imenu vse one, ki niso bili slepi pripadniki gospodujočega režima. Molčati je moral pa tudi obrtnik, trgovec in gostilničar, drugače mu je napovedal „Slov. Narod“ bojkot.

Dr. Tavčar in njegova klika tudi na ta očitanja ni imela odgovora; nasprotno on in njegov sodrug obljubovala sta na shodih, da ostaneta tudi za naprej tako „napredna“, kakor sta bila do sedaj. In vendar imata predrzno čelo in zahtevata zase glasove volilcev, uradnikov in obrtnikov, ki so svedoki vseh teh terorizacij, denunciacij in napadov na čast in dobrobit neljubih jim oseb.

Ni dovolj to, tudi v današnji volilni dobi vpliva glavni agitator Ivan Hribar iz svojega vplivnega mesta z uporabo najnižkotnejših teorističnih sredstev na nekoliko samostojne misleče njemu podložne uradnike, magistrata, krditne banke in mestne hranilnice. Ne glede na to, da leži v tem postopanju že skoraj kršenje volilnega zakona, odpira našemu uradništvu ta nova terorizacija kaj žalosten pogled v bodočnost, ako se bo držal koruptni sistem še nadalje.

Povedali smo ljubljanskim volilcem, da vlada pod nadvlado sedanje gospodujoče klike, koje glavni reprezentant je dr. Tavčar, najnesramnejši protekcijski režim, službe se oddajajo v familijah, če ni zaradi neporabnosti kakega člana klike nobene primerne službe na razpolago, ustvarise nalašč v to svrhu novo.

Niti med pripadniki lastne stranke se ne izbira za merodajna mesta sposobnih ljudi, temveč vedno le one, katere je določila klika, ne upoštevajo niti zaslug za stranko, in oni, ki so delali, se prezirajo in nanje se obrača klika samo za časa volitev, da z njih pomočjo spravi pod krinko naprednosti in narodnosti kakega svojca na častno ali vplivno mesto.

Na vse te naše očitke sta dr. Tavčar in njegovo glasilo molčala; tega ne bi mogla utajiti, ker je celemu mestu znano.

Ker sta se sklicevala dr. Tavčar in njegova senca dr. Triller-Profič na narodni čut volilcev, preresetali smo zopet malo zgodovino slovensko in spomnili volilce na ono dobo, ko je dr. Tavčar v tesni zvezi z Nemci zaigral brezvestno narodni interes slovenski, koje preskrbel Nemcem deželno odborniškó mesto, koje izposloval nemškemu gledališču velikanskó deželno podporo, koje prepredil v Ljubljani napravo samoslovenskih

napisov, koje se je zavzemal v deželnem zboru za nemške veleposestnike, koje je bil kuhan in pečen v nemški kazini, spomnili smo volilce na čase, koje so ravno zasnovali z dr. Tavčarjem zvezani Nemci svojo moč v deželi in si zasigurali svoje posestno stanje, koje so ga Nemci v eni sapi z baronom Schweglom imenovali javno svojega moža, — in dr. Tavčar je moral neovrgljivim dejstvom nasproti zopet molčati, molčati je pa moral tudi Proftov dr. Triller, ker je njegov „narodni“ čut „neomadeževan“, kakor je to celi slovenski javnosti znano. In oba sta obljubila na javnem shodu, da ostaneta v narodnem oziru tako „zanesljiva“, kakor sta bila do sedaj.

Sedaj, koje niti Nemci ne marajo več svojega zaveznika, in ker nastopajo tudi v boj proti neznosnemu terorističnemu režimu, se kaže dr. Tavčar hinavsko narodnjaka, on, koje je slovenski naraščaj inteligence vedno preziral in mu odrekal podporo, katero bi imel deliti, kakor to store po vseh drugih deželah, deželni odbor; on koje dela vedno nasproti načelu svoji k svojim in naroča svoje potrebščine od tujih tvrdk iz tujih mest (Gradea) in ki herostatsko pobija v svojem organu važna, velika in dobro zasnovana slovenska podjetja v korist tujcu na naših tleh; on koje se sedaj giblje najrajši v nemški družbi, zahaja v nemške lokale. Dovolj! Velikanska predrznost in greh v zaslepljenost in kratkovidnost volilcev je kandidatura dr. Tavčarja in dr. Trillerja. Cela njuna preteklost je dolga povest o neuspehih, o brezdelju, o narodni nezanesljivosti, o terorizmu, o protekciji, o korupeiji itd.

Zato se sklicujeta na disciplino, in njih agitator Iv. Hribar se pismeno obrača na volilce, naj volijo oba kandidata zaradi discipline. Disciplina pa je pre-slaba, da bi pomagala koruptnemu, slabemu in trhlému sistemu do zopetne zmage!

Pred odločilno bitko.

V kratkem se bo odločilo v Ljubljani, jeli naj zmaga sveža, prava napredna misel dela, ali bo pa še nadalje nekaj časa se vzdrževala umirajoča liberalna klika, kateri je napredna misel deveta briga, kateri se gre samo za to, da sebe, svojo žlahto in najožje pristaje dobro preskrbi, za ljudstvo, seosebno pa za nižje slojeve pa nima nobenega srca. Nima nobenega pojma o kakem socijalnem in gospodarskem delu, za to sta nam reprezentanta te liberalne klike in žlahte dr. Tavčar in dr. Triller najboljši dokaz. Zaraditega kličemo še enkrat v spomin volilcem ljubljanskim, da je poslanec zaradi volilcev tu, ne pa volilci zaradi poslancev.

Veliko se je pisalo o položaju hišnih posestnikov po potresu. Resnica je, da so bili hišni posestniki brez vsacega zastopstva in edino dr. Gregorič je bil tisti, koje je neprenehoma z vso enerzijo delal na to, da se dajo olajšave hišnim posestnikom. Naravnost škandal je za Ljubljano, da ni vedel državni poslanec dr. Tavčar, da je še 175.000 kron brezobrestnega posojila, katero se ni razdelilo med hišne posestnike; med tem, koje so hišni posestniki prosjčili za 3% posojilo, je ležalo še v blagajni 175.000 brezobrestnega posojila neporabljenega. Toraj se je raje dalo posojilo hišnim posestnikom proti 3%, kakor pa brez obresti. Ali se ne pravi to norčevati se iz hišnih posestnikov? In ti hišni posestniki naj bi sedaj pomagali reševati mandat istemu dr. Tavčarju in dr. Trillerju, katera se nista niti najmanj brigala za njih najvitalnejši interes? Nikdar ne!

Znano je, da je veliko uradnikov v Ljubljani na strani liberalne stranke in da za to veliko žrtvujejo — to pa zaradi tega, ker so mnenja, da ne more nobena nova stranka nastati, ki bi si mogla napisati na svoj prapor princip prave svobode. Toda motijo se, in večina uradnikov že danes uvidi, da je takozvana „liberalna“ stranka v Ljubljani že brez vse moči.

Zanemarjala je liberalna stranka svoj ideal, postala je torišče klike terorizma in zastopnica koristi nekaterih oseb, katere so razdelile vse važnejše postajanke med svojo „žlahto“. Kedor bi se upal ugovarjati, temu je „žlahta“ pretila s popolnim uničenjem.

Uradniki stopijo v kratkem na II. mesto glede aktivitetnih doklad. Lojalno moramo priznati, da sta se neumorno trudila edinole poslancu dr. Šušteršič in dr. Žitnik toliko časa, dokler nista to izdatno zboljšanje za uradnike ljubljanske dosegla. Liberalni

zastopnik Ljubljane v državnem zboru je pa vsled svojega nerodnega, nepolitičnega nastopa brez vsacega vpliva, tako da lahko rečemo, da pri celi akciji on nima niti najmanjših zaslug.

Zaraditega si bodo uradniki ljubljanski gotovo premislili in ne bodo sledili stranki, koje jo le še terorizem, katerega najbolj čutijo deželni uradniki, drži, koje je pa na zunaj brez vsacega vpliva. Liberalna stranka umira, na njeno brezdelno mesto stopa nova, sveža, v pravem pomenu besede napredna stranka dela, in te nove stranke naj se uradniki oklenejo. Glasujejo naj kot en mož za neodvisna napredna kandidata dr. Gregoriča in dr. Ravniharja.

Ta diktatura liberalne stranke na magistratu, v deželnem odboru, v mestni hranilnici, trgovinski in obrtni zbornici ne bode dolgo trajala. Strla se bo v kratkem in bodo vsi uradniki, izvzemši nekaterih „štreberjev“ à la Trstenjak prosteje dihal, kajti nihče jim ne bo pretel s discipliniranjem, ako se ne bodo dali rabiti kot „Stimmvieh“. Zaraditega naj se ne dajo ostrašiti niti po famoznem nastopu c. kr. računskega nadsvetnika Sveteka, koje je popoldan dobro plačan ravnatelj mestne hranilnice, niti po groznjah župana Hribarja.

Bodemo že skrbeli, in to v zelo kratkem času, da njih drevesa ne bodo zrasla v nebesa.

Ako cvete trgovina in obrt, je v deželi blagostanje. Kranjska je vsled svoje ugodne lege za trgovino in obrt najbolj ugodna, ker od kmetijstva samega ne more prebivalstvo živeti.

Intelligentni trgovec, inteligentni obrtnik stremi po napredku, in je bil dosedaj najzvestejši pristaš liberalni stranke, seosebno ker je klerikalna stranka marsikaj zagrešila, kar ji je odvrnilo simpatije trgovcev in obrtnikov. — Liberalna stranka je pa s svojo ošabnostjo marsikaterega trgovca in obrtnika užalila. — Obrtniki naj se le spominjajo, koje so se obrtniška dela pri zgradbi novega deželnega dvorca oddajala in koje je dr. Tavčar kot deželni odbornik glasoval za dunajske firme in obrtnike, ljubljanski so se pa pod nosom obrisali. Gotovi advokati so danes voditelji trgovstva in obrtništva, in sramota je za trgovinsko zbornico, da mora biti vedno zavetišče za propale kandidate. Najsi trgovinska in obrtna zbornica iz srede trgovcev in obrtnikov izvoli poslancu. Čemu kandidira predsednik trgovinske in obrtne zbornice drugod, ne pa tam, kamor spada. Tega si vendar obrtniki in trgovci ne smejo dopasti. Stopijo naj na lastne noge in naj se osvobodite takih „jerofov“. — Liberalna stranka vpije v „Slov. Narod“ kakor bi imela patent na vse gospodarske zmožnosti.

Dosedaj nismo hoteli se podati na to polje, vkljub temu da so dr. Gregoriča pri „Unionu“ tako nesramno in lažljivo napadali. Ker pa le ne dajo miru, ne moremo dalje molčati. Ker jim je toliko za narodno blagostanje, zakaj se pa I. Hribar ni bolje brigal za od njega ustanovljeno „Žalsko pivovarno“. Prvo leto so izkazali nekaj dobiček in so plačali 4% dividendo. Koj drugo leto je pa nastal polom, dokaz, kolike vrednosti je bila prejšnja bilanca. Odpisati so morali 50% od vrednosti delnic, tako da so delničarji izgubili na sto tisoče premoženja, ravnateljstvo je pa moralo plačati tudi na stotisoče, ker so slabo gospodarili. In kaj je naredil dični I. Hribar. Odstopil je pred katastrofo kot predsednik in pustil podjetje, katero je on ustanovil, na cedilu.

Dr. Gregorič je ustanovitelj „Uniona“, on se trudi, ker vsako podjetje ima svoje otroške bolezni, preden da se okrepi, in pod njegovim spretnim vodstvom se „Union“ od dneva do dneva ugodneje razvija.

Vsa obrtniška dela za „Union“ so se v Ljubljani izvršila, čez 1.000.000 kron je ostalo v Ljubljani, ali ni to pravo gospodarsko delo, dati obrtnikom za služka? Ali se je morebiti kazal gospodarski talent Tavčarja ali Trillerja pri zgradbi „Narodnega Doma“, „Mestnega doma“, „Mestne kopelji“, „Jubilejskega mosta“, „Mestne ubožnice“? Oba sedita v občinskem svetu, zakaj sta pustila, da so se stotisočaki po nepotrebnem izmetali? To so torej tiste gospodarske zmožnosti občinskih svetovalcev in sedanjih kandidatov dr. Tavčarja in dr. Trillerja. Pomislijo naj torej obrtniki in trgovci, komu oddajo glas, kajti oni potrebujejo zastopnikov, koje delajo, ne pa brezplodno obstruirajo in samo obljubujejo, storé pa nič. V deželi mora nastati mir, da se rane, katere smo zadobili v zadnjih

letih, zacelijo. Liberalna klika je dogospodarila, hoče se le še držati s terorizmom in kričanjem. Toda to bo tudi minulo. Ako pa store volilci svojo dolžnost, in ji obrnejo hrbet, pogine teroristična klika takoj in na njeno mesto stopi sveža, resnično napredna stranka novih, mladih, za delo navdušenih mož.

Možje volilci, bodite v resnici napredni in volite soglasno naša kandidata, ki sta:

Dr. Vinko Gregorič

primarij v Ljubljani.

Dr. Vladimir Ravnihar

odvetnik v Ljubljani.

Slovenci in balkanska federacija.

(Dalje.)

Vrnimo se nazaj k Novicovu, katerega naj tu dobesedno navajam: „Zares, narodnosti žive sedaj svojo dobo samo z namenom tiranizirati druga drugo, kakor hitro se jim pokaže prilika in možnost to storiti. Od tod ono ljuto sovraštvo, ki onemogoči asimilacijo. Vzemimo za zgled Nemce in Slovence v Avstriji. Nemcev je 65 milijonov, Slovencev 3 milijone (mislil namreč tudi kajkavce na Hrvaškem). Torej je to vendar velikansko sorazmerje sil med tema dvema strankama, bodisi v etnografičnem, ali pa v duševnem oziru. Nemška kultura je ena izmed prvih na svetu, dočim je slovenska kultura še skoraj embrijo. Toda ravno, ker Nemci pritiskajo Slovence, oziroma bolje rečeno niso vedno pravični napram njim, mrze Slovence Nemce. Radi tega je germanizacija Slovencev zelo otežkočena. Nemci si torej sami otežkočujejo svojo narodno ekstenzijo, ker uporabljajo tiranska, torej anarhistična sredstva.

V federalni dobi bodo narodnostne tiranije neobhodno potrebne zginile. Zato ne bodo močnejše narodnosti zatirale slabše, in naravno, slednje jih ne bodo več sovražile. Vsak Slovenec ima sedaj ogromno korist, da ume nemški. To mu daje možnost, da more zajemati iz ene najbolj bogatih umetniških in znanstvenih literatur Evrope. Je torej jasno, da bi Slovence ogromno pridobil, ako bi postal Nемеc. Toda dandanes se njegovo čustvovanje temu ustavlja. Njegova možnost se ustavlja Nemcem tudi v kulturnem oziru, provzročena naravnost antipatijo, katero mu inspirirajo Nemci.

Toda ta antipatija (mrznja) bi postala brez podlage tedaj, ko bi Nemci spoštovali natančno vse pravice Slovencev, bi se oslabil bolj in bolj in kadar bi zginila, tedaj bi prišla moč rezistence Slovencev napram germanski kulturi na minimum. Oziroma ako zamenjamo pojma, asimilujoča moč Nemcev bi prišla tedaj na višek.

Še nekaj. Asimilacija je v zvezi s simpatijo. Da bi pa nemška kultura proizvajala maximum privlačnosti nad Slovenci, ne zadostuje, da Nемеc samo natančno spoštuje prava Slovencev (negativna stran), ampak je potrebno, da Nемеc kaže tudi simpatije napram Slovincu, kajti simpatija je glavni činitelj v asimilatoričnem procesu.

Novicov navaja tu Slovence za primer hitrega potujčenja v mirnem razvoju narodov, oziroma ako igro obrnemo, vsak narod bi se mirnim potom razvijal in razširjal, pridobival oziroma zgubljaj, torej kakor Nemci tako tudi Slovenci. In ako je narod dovolj močan, ako je sposoben, da si ohrani svojo individualnost, ako ima dovolj življenske moči, tedaj se mu ravno v federaciji ni bati narodne smrti, nasprotno, federacija bi ravno blagodejno vplivala na njegov razvoj, dočim so šibkejši in manj številni narodi drugače v vednem boju proti svojim tlačiteljem, ki jih hočejo s silo podjarmiti in s tem kolikortoliko zadržujejo kulturni razvoj.

To lahko vidimo na primeru Avstrije. Pod sedanjimi okolščinami so narodi izpostavljeni vednemu boju za svoj narodni obstanek, vedno in vedno se morajo boriti za najpotrebnejše institucije. Ako bi postala Avstrija popolna federativna država, tedaj bi vsak narodni boj moral prenehati in s tem bi bilo storjeno veliko delo kulture, kajti narodi bi se mogli razvijati mirno in svobodno, nekaljeno in nemoteno od ostalih narodnosti. Ako bi se pa pokazali manjši narodi nezmožne korakati vzporedno s kulturo večjih narodov, tedaj bi lahko prišli pred eventualiteto, katero navaja Novicov o Slovincih.

Zato je pred vsem potrebno, da smo si Slovenci na jasnem s federacijo, da se pravočasno tesneje združimo v nerazdružljivo narodno telo, samostojno avtonomno sku-

pino, kateri bi bila v vsakojaki federaciji zagotovljena popolna individualnost. Ker pa je naš narodni obstoj zagotovljen le v tesni zvezi z bratskimi narodi našega juga, ker je le tedaj naša delavnost izdatna, ako imamo za sabo oporo in zaslombo, tedaj je predvsem potrebno, da smo v nerazdružljivih stikih z ostalimi Jugoslovani in se udeležujemo vsega političnega življenja slovenskega juga.

Bolj ko kedaj stopa na dnevni red orientsko vprašanje, nemški drang in turško krvoločje. Spomnimo se le macedonskega vprašanja, albanskih in armenskih zahtev, nemških bank, železnic, turškega samopašja, ozirno se le na tekmovalne velesil med sabo, kako bi si pridobile večjega vpliva, moči in oblasti na Balkanu, v Mali Aziji in Egiptu. Nas zanima tu v prvi vrsti Balkan, kamor spadamo geografično tudi mi Slovenci, dasi se v mnogih slučajih južne avstrijske pokrajine razven Bosne in Hercegovine ter pogosto tudi Dalmacije, največ iz političnih vzrokov ne prištevajo balkanskemu polotoku. Dokler pa se ne uravna razmerje na Balkanu, toliko časa si bodo velevlasti v laseh, toliko časa bo iztočno vprašanje pereča točka v evropski diplomaciji. Rešitev orientskega vprašanja pa je, pravi Charles Sancerme v svoji knjigi „La question d'Orient populaire“, balkanska konfederacija.

Torej imamo tudi mi Slovenci predvsem vzroka in tudi potrebe, da se malo ozremo po izvenkranjski politiki, da se tudi sami zanimamo za najvažnejša socialna in politična vprašanja našega juga, s katerim smo po krvi zvezani, s katerimi nas poji ista želja, isti cilji in s katerim delimo skoro enako usodo.

Naša bodočnost je edino v zvezi ostalega jugoslovanstva, zatorej iščimo stikov, proučavamo odnose naših sobratov, učimo se oziroma opozorimo na nedostatke, ki jih opažamo pri njih, ne izogibajmo se jugoslovanske ideje in pozabimo našo malenkostno lokalno vaško politiko! Vrnimo proč svojo prirojeno skromnost in ponižnost, nastopajmo odločno in zavestno, ker le tako najde naš nastop gotovih uspehov.

(Sledi.)

Politični pregled.

Kompromis glede na istrsko volilno reformo.

Trst, 26. februarja. Italijanska večina bo imela skupno 25 mandatov, a slovenska manjšina 19 mandatov (15 hrvaških in 4 slovenske.). Skupno število poslancev bo 44. Italijani ostanejo torej v večini, za to pa so določene v zakonskem načrtu garancije, ki zagotavljajo slovenski manjšini svobodno razvoj v gospodarskih in kulturnih vprašanjih. Deželni odbor bo obstojal pod predsedstvom deželnega glavarja, iz petih deželnih odbornikov, od katerih bodo pripadali Italijanom trije, Slovanom pa dva.

Strahovlada na Hrvaškem.

Osijek, 26. februarja. Danes ponoči so tu zaprli Avstriji prijaznega odvetnika Benjamina Lepurina, kandidata „seljačke stranke“. Govori se, da nameravajo zapreti tudi dr. Ante Radića, drugega voditelja kmetijske stranke. Stjepan Radić je, kakor znano, tudi že v zaporu.

Bivši ban proti sedanjemu.

Našice, 26. februarja. Tu je soglasno proglašena kandidatura prejšnjega bana grofa Pejačevića. Pejačević je izjavil, da se še odločno bojeval proti Rauchovemu režimu.

21. mesčanov, ki so podpisali program v Radičevem „Domu“ in se izjavili za ločitev Hrvaške od Ogrske, toži državno pravdnštvo. Včeraj je policija odredila preiskavo v „Seljački tiskarni“ v Zagrebu in zaplenila več rokopisov.

Deželnozbornske volitve v Galiciji

Dunaj, 26. februarja. V Galiciji so se pričele deželnozbornske volitve, in sicer v kmetijskih okrajih. Ta skupina šteje 74 mandatov, v katerih kandidira 173 kandidatov različnih poljskih strank. Volilni boj je posebno oster med obema maloruskima strankama, dočim so poljske stranke v tej skupini sklenile večinoma kompromise. Brez protikandidatov sta samo državna poslanca Bojko in Stapinek in pa ravnatelj meljoracijskega oddelka pri gališkem deželnem odboru, inženjer Lenzor in ravnatelj rajfajznove posojilnice, Ševčik.

Protipoljska predloga.

Berolin, 26. svečana. Položaj glede razlastitvene predloge je za vlado slej ko prej še vedno skrajno

neugoden. Kakor se čuje, se pogaja pruska vlada z uglednimi člani gosposke zbornice o spremembi te predloge. Kajti vlada stoji še vedno na stališču, da je predloga v taki obliki, kakor jo je sklenila gosposka zbornica, nesprejemljiva. Vendar se bo pa sporazumljenje v tej točki težko doseglo. Odpor gosposke zbornice je tudi neugodno uplival na poslansko zbornico, katera že prej ni kazala ravno posebnega navdušenja za razlastitveni zakon.

Srbska armada.

Belgrad, 25. februarja. Vojni minister je odredil, da se ustanovi osem strojno-puškinih oddelkov.

Umor bratov Novaković.

Belgrad, 26. februarja. Danes se je izrekla razsodba v zasebni pravdi radi umora bratov Novaković. Upravnik Cerović in policijski komisar Vukatinović sta bila oproščena. Proti ministru zunanjih zadev Petroviću, ki je zakrivil nepostavno rabo orožja, sodišče ne more postopati, ker ga ščiti zakon o ministrijski odgovornosti ter ima o tem soditi le skupščina. Proti bivšemu orožniku Ježiću, ki je umoril brata Novakovića v ječi, so izdali tiralnico. Isti je baje na Turškem. Po drugih vesteh pa so Ježića ustrelili, ko je hotel ubežati čez turško mejo.

Makedonski kongres.

Sofija, 26. februarja. Tu zboruje takozvani makedonski kongres. Udeležilo se ga je 20 načelnikov makedonskih ustaških odborov Sarafove smeri.

Francija pripozna Muley Hafida.

Pariz, 26. februarja. Razmerje Francije v maroškem vprašanju se je zadnji čas predrugačilo. V maroški debati, ki se je razvila v poslanski zbornici, je prebral namreč zunanji minister Pichon pismo od protisultana Muley Hafida, v katerem slednji navaja, da je narod Abdul-Azisa enoglasno odstavil in zahteva za se pravico, da varuje in pomiri Maroko. Obenem izraža željo, da hoče doseči dobre odnose z vsemi velesilami. Z ozirom na to pismo izjavlja minister, da se Francija sicer ne more zanimati za cilje, ki jih hoče doseči Muley Hafid v boju proti svojemu bratu Abdul Azisu, da pa je pripravljena stopiti v pogajanja z Muley Hafidom, če stavi konkretne predloge.

Predsedniška kampanja v Ameriki.

New-York, 26. februarja. Tu se že vse pripravljaja za nove predsedniške volitve. Protikandidat Rooseveltov je milijarder Hearst, ki je ustanovil že cel kup časnikov in je zakleti sovražnik Anglije. Pristašev ima mnogo, posebno pri socialnih demokratih. V Čikagu je razvil svoj program: poddržavljenje železnic, znižanje carine, pomnožitev vojne mornarice, večja podpora za trgovinsko brodogradnjo.

Zedinjene države utrjujejo Manilo.

London, 26. februarja. „Daily News“ poroča iz ameriških virov, da bo v prihodnjih treh tednih vse pripravljeno, da se prično graditi utrdbe na Manilu. Manila postane ena najmočnejših trdnjav daljnega vzhoda. Stroški za utrjevanje Manile določeni so za prihodnja dva meseca na šest in pol milijonov dolarjev. Poveljnik Manile postane kontreadmiral Sperry.

Brzobjavna in telefonska poročila.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 26. februarja. Delegacija bo skoraj dokončala svoje delo in se v kratkem, morda že jutri zasedanje zaključiti.

Proračunski odsek.

Dunaj, 26. februarja. V proračunskem odseku je sedaj na vrsti postavka za železniško ministrstvo. Izmed slovenskih poslancev je govoril dr. Žitnik za poddržavljenje dolenskih železnic.

Delegacijski diné.

Dunaj, 26. februarja. Pri danes se vršečem delegacijskem dineju je nagovoril cesar delegata dr. Šusteršiča ter izjavil, da ga jako veseli, da so se deželnozbornske volitve v kmetijski kuriji na Kranjskem končale mirno in dobila Slovenska Ljudska Stranka toliko večino. Cesar upa, da se bo doseglo v deželnem zboru sporazumljenje med strankami. Dr. Šusteršič je odgovoril, da obstoje kratke dispocije zato in da je upati, da pride do sporazumljenja. Cesar je odgovoril: Jaz trdno upam. — Dr. Kramar je omenil v pogovoru s cesarjem hebsko sodnijsko vprašanje.

Gostilničarji! Spomnite se „pajzlnov“ in „beznic“!

Tako je pisalo o Vaših lokalih

glasilo kandidata dr. Tavčarja!

Sploh je obudilo veliko pozornost dejstvo, da cesar ni nagovoril niti enega nemškega delegata.

Rauchove spletke?

Zagreb, 26. februarja. Danes so aretirali v predsobi podbana pl. Czernkovicha nekega Ivana Popovića, češ, da je hotel umoriti podbana. Pri Popoviću so našli ostro brušen nož. (Ali ni to morda Rauchova spletko, da bi mogel z vso strogostjo nastopiti proti opoziciji! — Op. uredništva.)

Ruska vlada proti Fincem.

Petrograd, 26. februarja. Minister notranjih zadev je poslal finskem senatu naredbo, s katero se mu sporoča, da se pravice ruske policije na Finskem zelo razširijo.

Trgovinska pogodba s Srbijo.

Belgrad, 26. februarja. Danes je bila pri vladi deputacija srbskega trgovskega društva v zadevi trgovinske pogodbe z Avstrijo. Zagotovilo se je deputaciji, da pride pogodba v najkrajšem času pred skupščino.

Nizozemska kraljica v nevarnosti.

Haag, 26. februarja. Kraljica Viljelmina se je peljala danes na sprehod. Voz, v katerem se je vozila, je trčil skupaj z vozom cestne železnice. Razbila so se tri kolesa, a kraljica je ostala nepoškodovana ter se je vrnila v kraljevsko palačo.

Veliko poneverjenje.

Budimpešta, 26. februarja. Danes so aretirali ravnatelja hranilnice v Bački. Ko so pregledali knjige, so našli, da so imeli njegovi sorodniki vknjžene velike vloge, katerih pa v resnici niso vložili. Poneverjal je tudi hranilnične knjžice. Naredil je tudi mnogo dolgov v gotovini in blagu, katero je potem prodal. Poneverjena vsota znaša nad 300.000 kron.

Dnevne vesti.

— **Pozor volilci.** Tajnost volitve je popolnoma zajamčena. Volilne komisije bodo tako sestavljene, da je vsaka zloraba tajnosti volitve izključena. Nikomur se torej ni bati ne terorizma, ne zlih posledic, ako voli po svoji prosti, svobodni volji!

— **Pozor, volilci!** Opozarjamo Vas nato, da se volitev začne jutri ob 8. zjutraj in traja do 12, ko se zaključijo. Kdor je ob 12. še v volilnem lokal, sme še oddati svoj glas, kdor bi pa prišel pozneje, se ga ne pripusti več k volitvi. Pazite torej, da ne zamudite! — Volitve se vrše, kakor smo že opetovano poudarjali v štirih oddelkih. Volilci z začetno črko A—H volijo v Mestnem domu, dohod iz Streliških ulic; z začetnico I—L v Mestnem domu, dohod ob mestni ledenici; z začetnico M—R v dvorani hotela „Union“, z začetnico S—Ž ravnotam; dohod iz Frančiškanskih ulic za oba oddelka. — Glasovnice se oddajo zganjene, legitimacije se samo pokaže in ohrani za eventualno ožjo volitev. Nihče nima pravice zahtevati, da se mu pokaže, kako je glasovnica izpolnjena. Naznanite nam takoj vsak slučaj nepostavnosti vplivanja terorizma na volilce!

— **Politika in „Sokol“.** Vse razne hujskajoče okrožnice, da bi izzval dr. Tavčar v „Sokolu“ politično akcijo proti dr. Ravniharju, se niso posrečile; vsi zavedni Sokoli so se branili vleči politiko v sokolstvo. Edinole eden ni mogel premagati svoje strankarske strasti in se je dal izriniti sedaj neposredno pred volitvijo v politično akcijo proti starosti „Sokolske Zveze“. Uničevalno obsodbo takega koraka izrekla je liberalna celjska „Domovina“; priobčujemo to obsodbo dobesedno na drugem mestu. Dr. Murniku naj bo povedano, da je v našem slučaju njegov namen jako prozoren in jako naiven, in tudi uspeh te njegove politične finte bo zadovoljil najmanj njega samega. Kar se pa tiče argumentacije, zakaj si mogočni dr. Murnik ne „želi“ več dr. Ravniharja pri „Sokolski Zvezi“, mu povemo tu svoje mnenje: **Za nas je in ostane „Sokol“ tisti, ki je dosedaj ostal vedno zvest sokolski ideji,** v čegar dosedanem življenju ni niti ene točke, ki bi se ne strinjala s sokolskim načeli. Vse drugo, kdo gre zanj iz političnih ozirov v boj, in kdo da je njegov protikandidat, se ne dotika njegovega sokolstva niti najmanj. Kdor pa zgolj iz političnih nagibov nastopa v nepolitičnem društvu „Sokolu“ zoper svojega brata in ga skuša na podlagi političnih laži izriniti iz društva, ta dela sramoto sokolstvu in v naših očeh že v trenutku, ko tako postopa, ni več „Sokol“. Na zdar!

— **Uničevalno obsodbo** nad herostratsko akcijo, ki jo je započel pod vplivom močnega alkohola znani kranjski brat dr. Kušar, izrekla je liberalna celjska „Domovina“. Brez vsakega komentarja jo ponatisnemo dobesedno: Na krivo pot je zašel „Sokol“ v Kranju s tem, da je na izrednem občnem zboru sklenil izstopiti iz „Slovenske Sokolske Zveze“, dokler ji bo načelnik dr. Vl. Ravnihar.

Da stoji to v zvezi s kandidaturom dr. Ravniharja v deželni zbor, je brez dvoma, zato je ta sklep, to se lahko reče, izraz političnega strankarstva ter bode imel lahko še jako žalostne posledice za slovensko Sokolstvo, to tembolj, ker hoče kranjski „Sokol“, naj bi se ta sklep prijavil potem „Vseslovenske Sokolske Zveze“ vsem „Sokolskim Zvezam“. Hočete morda, da naj se vsi slovanski „Sokoli“ zgledujejo nad vašo politično nezrelostjo, kateri treba pripisovati podobne resolucije? Postojte in pomislite, ne prenačajte se gospoda, ker škode, ki bi nastale iz tega narodni stvari, bomo morali nositi vsi in še posebej mi ob mejli!

— **Volilci!** Zapišite razločno na glasovnice dr. Vinko Gregorič, primarij v Ljubljani, in dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani. Ne napišite teh imen napačno; ne pišite samo priimkov, temveč tudi krstna imena; ne pozabite zapisati besedice „doktor“. Napišite tudi lastnost obeh kandidatov „primarij“ in „odvetnik“.

— **Naprednim volilcem,** na katere „Slov. Narod“ s svojimi lažmi morda vendarle še nekoliko vpliva, naj bo še enkrat povedano, da je kandidat neodvisnega meščanstva dr. Vladimir Ravnihar, član „Slov. Gospodarske Stranke“ in da kandidira edinole na njenem naprednem in vseskozi narodnem programu, in da neodvisni kandidat dr. Vinko Gregorič ni član „Slovenske Ljudske Stranke“ ter se je zavezal, da tudi v slučaju izvolitve ne pristopi niti enemu niti drugemu obstoječih deželnozborskih klubov. Niti prvi niti drugi ni torej ne z Nemci ne s „Slov. Ljudsko Stranko“ v nobeni točki vezan in oba bosta postopala v slučaju izvolitve povsem samostojno in neodvisno.

— **Zopet „Narodova“ blamaža!** Z nekim posebnim zadovoljstvom je „Narod“ poročal, da se je g. Rus izjavil kot nasprotnika kandidaturi dr. Ravniharja v Ljubljani. Ko je g. Rus izvedel o tej laži v „Slov. Narodu“, nam je poslal sledečo izjavo, katero priobčujemo doslovno: „O dr. Ravniharjevi kandidaturi za Ljubljano sklepali smo pravočasno in isto odobravam. Zavračam trditve, da bi se bil sklenil pakt z Nemci. Želim zmago dr. Ravniharju. — Ivan Rus.“ Tako se je zopet pokazalo, da je „Slovenski Narod“ nesramno lagal.

— **Dr. Valenta ml.,** voditelj tukajšnjega porodiškega oddelka in znan nemški nacionalec, divje agitira za svojega prijatelja od „Bože“ dr. Ivan Tavčarja. Agitira seveda s posebno vnemo zanj v nemških krogih, kar najbolj jasno dokazuje, kje ima še veliki Slovan dr. Tavčar nekaj opore v Ljubljani, in koliko je dati na enunciacije, ki jih prinašajo graški listi. Po praksi se najboljšo vidi, da stara zveza med Tavčarjem slej in prej v polnem obsegu obstoja, in da so se ljubljanski Nemci z vso silo zagnali v agitacijo v prilog dr. Tavčarju. — Kakor dr. Valenti seveda tudi Dzimskemu ne da srca miru, da ne bi se vozil agitirat za svojega ljubega someščana dr. Tavčarja. Poznamo se, stari znanci!

Dr. Tavčar je po naivnem mnenju njegove klike največ „storil“ za prosep slovenskega naroda. S to neumno trditvijo hočejo oprati svojega kolovodjov vseh madežev, nad katerimi se zgraža cela dežela. Kaj pa je ta mož v resnici storil, tega ne ve noben njegovih pristašev povedati. Ali je morda obrekovanje po „Sl. Narodu“ kaka kulturna zasluga? Ali lov? Ali ribarstvo? Mogoče je tudi med zasluge šteti skrb, da bi se mobilijar v deželnem dvorcu preveč hitro ne obrabil? Smešnost nad smešnostjo taka agitacija! Najpozitivnejša Tavčarjeva zasluga bo disciplinacija slovenskih uradnikov in zdravnikov; na tem polju se je mož skazal kakor doslej še noben mogotec nemškega pokoljenja, ki je zavladal v deželi. Njemu in njegovi kliki je menda disciplina že tako prirastla k srcu, da je niti v volilnem oklicu ne more več pogrešati. Še ondi apelira na disciplino svojih klikarjev! In čisto nič ne dvomimo, da bo vsak discipliniran, kdor bo odvisen od te slavnoznanne disciplinirane klike. Upajmo pa, da se ta visoko moralni sklep to pot temeljito izjalovi. Na svidenje pri Philippih!

— **Hribar na agitaciji.** Hribar razpošilja volilcem sledečo ponižno prošnjo za svoja pobratima kandidata, katerima se, kakor je razvidno iz te prošnje, morajo že presneto tresti hlače, posebno pa enemu. Te prošnje se glase sledeče: „Velecenjeni gosdod! Usojam se Vas tem potom prositi, da blagoizvolite zanesljivo oddati v petek 28. t. m. Svoj glas obema (!!) kandidatom, ki sta gospoda dr. Ivan Tavčar in dr. Karol Triller. Le ob najstrožji disciplini je gotova zmaga naši pošteni napredni stvari. Z odličnim spoštovanjem in rodoljubnim pozdravom — za izvrševalni odbor napredne stranke — Ivan Hribar, načelnik.“ Huda, huda jima prede tema gospodoma kandidatom, ako je treba zanj tako milih prošenj iz ust gospoda žu-

pana Hribarja, posebno pa mora eden izmed teh gospodov že občutiti prav poseben strah, ker gospod župan tako silno poudarjajo, da je treba oddati glasove obema kandidatom. Potem pa ta najstrožja disciplina! Ne prepričanje, ne zmožnost kandidatov, sama disciplina ju more rešiti, in nič drugega. O povero načelnik, o poveretta stranka!

— **Dr. Triller-Proftič** ga je tudi na shodu v „Narodni kavarni“, kakor povsod drugod, temeljito polomil. Priznal je namreč sam, da ga niti pristaši lastne njegove klike ne marajo. Mož je v prepričanju, da nima on sam nikake zaslonbe med volilci, žalostno zopet klical na pomoč zvestobo do stranke. „Za zastavo narodno-napredno korakam, če tudi zastavonoša ni moj mož“ — to se pravi, volilci naj volijo tudi metlo, če se jim metlo postavi za kandidata. Za stranske bedake more pač imeti ta dr. Proftič ljubljanske volilce. Še boljše se nam pa je zdel ta prononsirani izdajalec slovenskih narodnih koristi, ko je začel očitati neodvisnima kandidatom nemčurstvo. Bože moj, najumazanejši kotel se roga belemu piskrčku! Glede splošne in enake volilne pravice pa se je dr. Proftič naravnost grozovito lagal. Dr. Ravnihar da se je začel šele v najskrajnejši sili zavzemati za splošno in enako volilno pravico, dočim sta se „napredna“ kandidata zanj zavzemala že zdavnaj prej. Kdo se ne bi smejal. Priznal pa je dr. Proftič, da mu teče voda v grlo, da je v največji sili. Torej vendar enkrat resnica, kakoršne nismo navajeni iz ust „naprednih“ kandidatov. In s to prvo resnico zaključujemo.

— **Potresno posojilo.** Kaj lahko stališče ima neodvisni kandidat dr. Gregorič napram infamnim napadom na njegove čast in njegove gospodarske zmožnosti. Na napade sta namreč, kakor je znano, odgovorila upravni svet stavbene družbe „Union“ in pa vzajemno podporno društvo, izrekla na laskavi način g. dr. Gregoriču najboljše in brezpogojno priznanje in s tem osramotila dr. Tavčarja in njegov organ, osramotila pa tudi način boja, katerega se poslužuje v strahu za svoje mandate naša nekdanj vsegamogočna žlahta. Še sramotilnejši za dr. Tavčarja in njegovo poslansko delovanje je pa bila izjava društva hišnih posestnikov, v kateri očita društvo poslancema ljubljanskima, posebno pa še dr. Tavčarju skrajno zaniknost in brezbriznost, iz katere se jasno vidi, da je prvi faktični uspeh glede odpisa potresnega posojila edinole zasluga društvenega predsednika dr. Gregoriča. Poslanec Hribar vložil je lansko leto res tozadevni predlog v državni zbornici, a takih predlogov je vložil Hribar na stotine, to pa zato, da se je potem v „Slov. Narodu“ bralo, kako skrbi za Ljubljano. Drugega pa tudi Hribar ni storil in kdor misli, da se tako važuo akcijo reši kar samo z vlogo tozadevnega predloga, je zelo naiven. Vlaganje takih predlogov brez najmanjšega nadaljnega koraka je samo pesek v očiniavnim volilcem! Tu je treba smotrne akcije, je treba zadevo natanko preiskati in na merodajnih mestih razložiti, je potreba obletati celo vrsto inštanec in sekcij s potrpežljivostjo, in si poiskati zaslonbe pri osebah, ki kaj veljajo na merodajnih mestih. Vprašamo samo, zakaj pa se je ravno zdaj ugodilo prošnji za odpis potresnega posojila, ko je to zadevo vodil dr. Gregorič, po leti se pa ni nikdo ganil v prilog prizadetim ljubljanskim posestnikom in obrtnikom, zato tudi ni bilo uspeha. To so dejstva in teh ne ovrže dr. Tavčar v svojem „Narodu“, če tudi napiše celo kolono laži, kakor je storil sinoči.

— **Vnebovpljoča nesramnost.** Vzlic temu, da se je v našem listu tako jasno izpovedal vzrok, zakaj je bil dr. Ravnihar dve 3. t. m. v kazini, kjer se je vršil ples društva državnih uslužbencev, dasiravno se je povedalo, da dr. Ravnihar ni govoril niti besedice z dr. Egerjem o političnih vprašanjih; vzlic temu, da je v večerajšnji „Novi Dobi“ izjavljeno, da dr. Ravnihar že več kot eno leto ni govoril z dr. Šusteršičem, vzlic temu sega nesramnost in nepoštenost dr. Tavčarjevega glasila tako daleč, da vnovič ponavlja te svoje studne laži. Vedeli smo, da poštenja ni iskati pri „Slov. Narodu“, da v nesramnosti presega dr. Tavčarjevo glasilo najnesramnejši zakotni čifutski list, ali vendar si nismo mogli misliti, da bi mogel pasti list, katerega šefredakter nosi akademski značaj doktorja, ki sam o sebi govori kot veleuglednem, veledostojnem človeku, v tako globoko brezno podle nesramnosti, kakor je padel v sedanjem volilnem boju „Sl. Narod“. Fej, podli nesramneži! Kvečjemu se more še od vas pričakovati, da bodete dr. Ravniharju še očitali kot dokazano dejstvo, da je kradel srebrne žlice, da si tako pridobi denar za agitacijo. Od takih podležev je pričakovati kaj takega!

— **175000 K** državnega brezobrestnega potresnega posojila leži še neporabljenega in nedotaknjeneva v blagajni c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani. Velikanska vsota je to, namenjena hišnim posestnikom ljubljanskim. Pa nihče izmed dosedanjih državnih in deželnih poslancev ljubljanskih se ni brigal za to, da bi se ta denar razdelil med po potrebi poškodovane

prebivalce ljubljanske. Hišni posestniki so morali potem jemati 3% posojilo, od katerega morajo plačevati 3% odstotke in še anuitete; dočim bi bili lahko dobili to posojilo brezobrestno ako bi se bil kak njihov poslanec brigal za to. Oba posojila, tako brezobrestno kakor triodstotno sta popolnoma zavarovana na dotičnih posestih, ali ni potem greh, da se je hišne posestnike obremenilo še s 3% odstotki in anuitetami, ki jih morajo sedaj hišni posestniki tako težko plačevati. Drugokrat bo osrednja vlada rekla, čemu pa dajati Ljubljani podpore, če še ne porabite na razpolago vam dano podporo. Teh 175.000 K romalo bo nazaj — na Dunaj. Take poslance je imela dosedaj Ljubljana. In vi jih hočete znova voliti?!

— **Kandidat dr. Tavčar molči.** Tolikokrat smo že pozvali kandidata dr. Tavčarja, da naj z ozirom na vse one laži in obrekovanja v „Slovenskem Narodu“, naperjena na dr. Ravniharja, češ da je zvezan z Nemci, da je nemščur itd., vendar enkrat On, ki po vseh shodih sedaj prodaja s Proftovim protaktorjem dr. Trillerjem v kompaniji svoje zakrpano narodno in rodoljubno prepričanje, jasno in odločno izjavi, da zavrača vsak nemški glas, ali do danes še nismo brali nikjer take izjave. Da, niti namignilo se ni v „Slovenskem Narodu“ o čem takem, še manj pa, da bi bil dr. Tavčar podal kako tako izjavo in jo tudi podpisal. Seveda, po dolgoletni in še sedaj obstoječi zvezi z Nemci ožlindrani kandidat ne more podati take izjave, ker je prepričan, da mu je zmaga že zdavnaj splavala po vodi, ako bi se moral zanašati samo na svojo kliko, ne pa tudi na glasove onih Nemcev, h katerim z milimi prošnjami dan zadnevom pošilja svoje odposlance in jih spominjajoč na dolgoletno „Waffenbruderschaft“ roti, da bi glasovali zanj. Tako je, črnordečežolti, pa s slovensko trobojnico — četudi samo na plakatih — prebarvani gospodine kandidate, in to Vam zapira usta, da ne morete podati izjave, katere zahtevamo od Vas, ne morete in ne smete, ker veste, da bi bili ž njó že vnaprej pokopani.

Retourkutsche gefällig? Blagor ubogim na duhu in trikrat jim blagor, če se ti ubogi na duhu nahajajo v uredništvu „Slovenskega Naroda“, ki je vzlic temu, da pisari vanj vsa dr. Tavčarjeva klika, že tako oslabeled, da na naše resnične, vedno z dokazi navedene trditve odgovarja tako, kakor se sliši pred ljudsko šolo: „Ti si osel — ti si osel“. Le prepričan naj bo „Slovenski Narod“, da se mi tudi tedaj ne lažemo, kedar imenujemo koga „osla“, in da mu tudi za ta epiteton poslužimo z dokazi, ako si jih želi.

— **Shod socijalno-demokratske stranke** se je vršil ob mnogobrojni udeležbi včeraj pri Pavšku na Martinovi cesti. Shod je sklical g. Petrič, predsedoval mu je Vičič, zapisnikarjem je bil pa izvoljen g. Škrjanec. Kandidat Petrič je v svojem govoru strogo kritikoval razmere v sedanjem deželnem zboru, ki ne pride do dela na veliko škodo deželi. Ako hočemo, da se te razmere spremenijo, treba spremeniti deželni zbor, in da se to zgodi, je gledati, da se preosnuje na podlagi splošne in jednake tajne volilne pravice. Socialna demokracija ne postavlja to pot kandidatov, da bi ž njimi prodrla, ampak da sešteje svoje glasove, s katerimi pri eventualnih ožjih volitvah lahko postane odločilen jezik na tehtnici. — Drugi govornik g. Mlinar slika sedanji politični položaj in meni, da se ne bo spuščal v kritiko sedanjih neodvisnih kandidatur. Neodvisnikov ne bo grajal, a tudi ne zagovarjal, to naj store seveda oni sami. Pač pa protestuje odločno proti terorizmu Tavčarjeve klike in njenemu režimu. Ukori, katerega so dobili uradniki mestne hranilnice, ker niso brezpogojno udani Tavčarjevi kliku, je škandal, ki kaže v vsej goloti nesramno korupcijo sedanjega sistema. (Hrupni fej-klici!! Škandal! Sramota!) Omenja tudi županove okrožnice in svari volilce, naj se ne dajo speljati od medenih besedih raznih novih frazerjev. Potem se je shod dostojno zaključil. Navzoči Tavčarjevi kričači, med njimi veleugledni Verovšek, se niso upali na ostre napade socialistov niti ust odpreti, kaj še, da bi nastopili proti njim z argumenti. Če se bodo še nadalje tako obnašali po shodih, bo proketo slabo z njihovim avanzmajem.

— **Narodova taktika.** Izmed vseh slovenskih listov priboril si je z neumornim mnogoletnim „delovanjem“ na polju osebnih napadov najlepše lavorike brezdvomno „Slov. Narod“. Dobro vedo, kako so se ti zlobni in škandalozni napadi pristudili slovenski javnosti, bi sedaj rad svoje umazane grehe prevalil na druga ramena. „Slov. Narod“ dolži sedaj nas osebnih napadov, in skuša premotiti svoje bralce s tem, da naše napade na dr. Tavčarja kvalificira

kot osebne. Mi nismo napadali niti dr. Tavčarjeve brade, niti ne njegovega trebuha, niti ne telesnih napak njegove klike in njenih agitatorjev, niti ga nismo ozmerjali s „pilpogačicami“ in podobnimi priimki, pač pa smo mu povedali, kar mu gre. Očitno smo mu nebrojne disciplinacije svojih političnih nasprotnikov, in navedli fakte iz katerih se lahko vsak misleč človek prepriča, ali je bila naša sodba in obsodba utemeljena ali ne. Nobenega teh grehov in svobodomiselnih aktov ni veliki liberalcec dr. Tavčar zakrivil kot zasebnik, ampak vse kot javni funkcionar in politik. Zato smo ga tudi v javnosti ožigosali, kakor je to zaslužil; v to imamo tudi pravico, in sicer svojo polno pravico. Da se pri tem mora imenovati ime, pojde mogoče v glavo še tako omejeni glavici dr. Tavčarjeve klike. Če pa ta klika navzlic temu smatra naš odpor in našo opravičeno kritiko kot osebne napade — in kot žaljive za čast tistih ljudi, ki zastopajo znani koruptni sistem — bodi ji. Res je, da poznamo in priznavamo samo eno, in nedeljeno čast; to so navadni sofizmi, zvijati se v fiesah političnega, uradniškega, osebnega poštenja itd. Poštenje je samo eno, je nedeljeno, in je osebno. Verujemo „Slov. Narodu“, da so zatorej naši neosebni napadi na politika in javnega funkcionarja, ki sliši slučajno na ime dr. Tavčar, skrajno neljubi — a svet mora pogledati za kulise in mora zvedeti, da ni vse zlato, kar se sveti, in tudi ne zato, ker sta Janez Kratkapamet in Peter Sikstum-sakstum tega mnenja, prijatelja, ki ne čitata skozi 20 let principijelno drugega kakor „Slov. Narod“, 20 letno lepo nanizane laži. Nam je dr. Tavčar reprezentant gotovega nedemokratskega, gnilega in koruptnega sistema, katerega velja ubiti, in zato se borimo proti njemu. Da imamo prav, dokazuje to, da ga njegova klika trdovratno drži, in s tem dokumentira, da se proglša z njim solidarno, z njegovo politikom, z njegovo taktiko, in z njegovim ubijanjem vsakega naprednega gibanja. Prav zato smo tudi poslali v boj naša dva kandidata, in prav trdno upamo, da bo večina prebivalstva v nekaj dneh pokazala in odločila — da se časi izpreminjajo, in da mora pravo zlato ostati zlato ne samo 20 in 20 let — ampak vedno!

— **Pozor, ljubljanski gostilničarji!** Vsak gostilničar se še dobro spominja na objavljeni podlistek od dne 27. decembra lanskega leta v „Slovenskem Narodu“, v katerem je postavljali ljubljanske hotele, restavracije in gostilne kot zanemarjene in skrajno umazane, katere zadoščajo le gotovim vrstam ljudi — izven „Rože“ kot čisto navadne beznice. S tem dopisom, kateri je bil baje namenjen za povzdigo prometa s tujci, seveda za najmodernejšo „Rožo“, so se le namenoma oblatile vse druge gostilne pred svetom, ker se je ta podlistek razširjal v nemškem časopisu, ter je tako „Narodova“ frakarska klika v zahvalo gostilničarjem, kateri so njeni naročniki, škodovala nele njim, temveč tudi celemu mestu v prometu s tujci. S tem nepremišljenim počenjanjem niso samo upravičeno užaljeni gostilničarji, temveč tudi njih gosti. Vsaka trezna pamet ve razsojati, da so ljubljanske gostilne v vsakem oziru dostojne, a poleg tega se dobijo v njih izborne pijače in okusna jedila po nečuvno nizkih cenah vzlic sedanji vladajoči draginji na trgu. Gostilničarji so takrat sklicali shod in zahtevali, da „Slov. Narod“ prekliče svoj lažnjivi in podivjani napad, toda „Slov. Narod“ tega ni hotel storiti, in je to zahtevo vtaknil v koš. Gospodje gostilničarji, vprašamo Vas, ali je bilo takšno postopanje s strani „Sl. N.“, oziroma od njega „šefa“ dr. Tavčarja in njegove klike dostojno? Ne! Zatorej je prišel čas tudi za Vas, da se zamorete izkazati hvaležne za dr. Tavčarjevo naklonjenost s tem, da oddaste svoje volilne glasove neodvisnima kandidatom gg. dr. Vinku Gregoriču in dr. Vladimirju Ravniharju na dan 28. t. m., ker s tem strmoglavite ošabno mogočnost onih gospodov, kateri niso hoteli slišati glas poštenih gostilničarjev ljubljanskih. Začuden smo pač na tem, da se gospoda kandidata v spremstvu g. župana tako daleč ponižujeta, da sedaj tako pogostoma obiskujeta zanemarjene „birtovske“ beznice, kakor jih je „Narod“ prej opisoval in tam prirejata agitacijske shode. Zakaj pa ti gospodje ne prirejajo svojih lažnjivih shodov le pri „Roži“? Vidite, gospodje gostilničarji, sedaj so prišli časi, ko se ti gospodje ponižujejo pred Vami z obiskom „pajzelnov“. Za volitve odgovarjajo Vaši prostori liberalnim kapacitetam, toda potem jih ne bodete do prihodnjih volitev več videli, niti uživali njih sladkega prijateljstva. Ker so Vas, gospode hotelirje in gostilničarje blamirali na blizu in daleč s svojo sodbo, tedaj jim preskrbite tudi Vi blamažo in izvolite si druge zastopnike, t. j. može, katerim se ne gre za osebno čast,

temveč zato, da bodo v pravem pomenu besede zastopniki volilcev in neumorno delali v splošni blagor! Ne pustite se več terorizirati, ne vstrašite se kakih pritiskov, saj volitev je tajna, in oddajte svoje glasove deželnozbornskima kandidatom gg. dr. Vinku Gregoriču, primariju in dr. Vladimirju Ravniharju, odvetniku in Ljubljani. Prepričali se bodete, da bodeta Vaši obrti vedno in radovoljno na razpolago. Le pogum, gg. gostilničarji, storite sedaj svojo dolžnost, za lastni napredek in splošni blagor! — Več ljubljanskih zavodnih gostilničarjev.

— **Občni zbor koroške podružnice slov. planinskega društva** se je vršil, kakor poroča koroški slovenski list „Korošec“, v Celovcu, dne 14. t. m. Ker je bil gosp. načelnik zadržan, je otvoril zborovanje njegov namestnik g. dr. Jos. Oblak, ki je pozdravil navzoče zborovalce in potem takoj prešel k tajniškemu in blagajniškemu poročilu za preteklo leto 1907. Iz tajniškega poročila je posneti, da je društvo pred vsem obračalo pozornost slovenskemu Rožu in Selam, kjer so se postavili novi kažipoti in izvršile potrebne markacije. Tudi v okolici vrbski, okoli Strmca se je precej storilo, za kar ima posebne zasluge g. Lavrine. Število članov je v zadnjem letu doseglo svoj višek; bilo jih je 64. Nekaj starih je odpadlo, zlasti v beljaškem okraju, zato pa je pristopilo 18 novih — vsekako lepo število. Dohodkov je bilo 403 K 40 h, razen tega pa ima društvo še terjati 100 K, stroškov je bilo 306 K 14 h, društveno premoženje se potemtakem množi. Po odobrenju poročila so razni člani stavili kaj koristne nasvete. Gosp. dr. Ferdo Müller je izrazil željo, da bi podružnica prevzela tisto nalogo, ki jo imajo druge društva za povzdigo prometa s tujci, da bi vabilo tujce v krasni slov. del Koroške; naj bi se izdelala mala brošurica ali ročni kažipot z zaznamkom slovenskih in sploh priporočljivih gostiln in prenočišč. Nasvet se je soglasno odobral. G. dr. Brence je želel, da bi se zopet priredil skupni izleti, g. Jug se je spominjal v toplih besedah umrlega prijatelja slovenskih planincev v Selah Janeza Ogrisa p. d. Trkla. Končno je gosp. ravnatelj dr. Ferjančič predlagal, da se izreče zahvala g. dr. Jos. Oblaku za njegov trud in delovanje v prosep podružnice in planinstva na slovenskem Koroškem. Ko se je tudi ta predlog z odobravanjem sprejel, je g. dr. Oblak zaključil redni občni zbor ter v svojem sklepnem govoru, zahvaljujoč zborovalce za živo zanimanje in udeležbo, povdarjal, kako velik pomen imajo v narodnostnem oziru planinska društva, ki davno niso več zgolj športna društva, nego gojijo v vsem svojem delovanju nacionalno idejo; tako bodi tudi slov. planinsko društvo in pred vsem v tem oziru ena najvažnejših njegovih podružnic — Koroška podružnica. „Mir“ ne prinaša nobenega poročila o tem važnem zborovanju, da „Mir“ celo izjavlja, da ne — utegne o njem poročati. Lepo res vrši „Mir“ svojo narodno dolžnost! Žalostna nam majka!

Somišljeniki!

Širite in naročajte povsodi „Novo Dobo“! — Zahtevajte list po vseh gostilnah in kavarnah!

Etika in politika.

Predaval v „Akademiji“ dne 24. februarja 1907 g. vseučil. docent g. Albert Bazala iz Zagreba.

— Fonatisk iz „Nove Dobe“.

Brošura po 30 vin. se dobiva v knjigotržnici g. Lav Schwentnerja v Ljubljani.

FRAN JUVAN

posestnik valjčnega mlina v Srednjih Gameljnih nad Ljubljano

priporoča svoje

izvrstne mlinske izdelke.

Proč z brezvestnim izkoriščanjem meščanstva! Meščanstvo sebi!

To se mora doseči, in nato bodeta delovala neodvisna meščanska kandidata:

dr. Vinko Gregorič dr. Vladimir Ravnihar

primarij v dež. bolnici v Ljubljani

odvetnik v Ljubljani.

Volilci! Napišite na svoje glasovnice imeni neodvisnih kandidatov:

dr. Vinko Gregorič

dr. Vladimir Ravnihar

primarij v dež. bolnici v Ljubljani

odvetnik v Ljubljani.

Pozor!

Priporoča se dobroznana krčma
pri „Zajcu“
v Ljubljani, Sodnijske ulice 6.

Za dobro idoče podjetje se išče

upokojen gospod

kateri bi lahko vložil par tisoč kron in bi hotel opravljati par ur na dan pisarniške posle ter denarna opravila. — Zmožnost slovenskega in nemškega jezika potrebna. Prosto stanovanje v zdravem in prijetnem kraju. — Plačilo in obrestovanje po dogovoru.

Naslov: Volk, Šoštanj, Štajersko.

Le „Zvezdna“

kavina primes

iz Prve jugoslovanske tovarne za
kavine surogate v Ljubljani je

pravi slovenski izdelek.

Kdor rabi traverze in železniške šine za oboke, strešno lepenko, bičje za strope, pločevino za strehe, okove za okna in vrata, pumpe in cevi za vino, vodo in gnojnico, naj se obrne na trgovino z železno

Fran Stupica v Ljubljani

Marlje Terezije cesta št. 1 (zraven Figabirta) in Valvazorjev trg št. 6 (nasproti Križ. cerkve)

Edino tam se dobi vedno sveži Portland- in Roman-cement iz slovedih tovarn dovške in trboveljske. Mreže in žica za ograje, travniške brane, plugi, štedilniki, tehnične, čistilnice za žito, oprava za mlekarne, ter vse poljedelsko orodje. Glavno in edino zastopstvo za celo Kranjsko na zadnji poljedelski razstavi v Zagrebu s prvim darjen odlikovanih **slamoreznic, mlatilnic in gelpjnov.** Stroji za košnjo in obračanje sena vedno v zalogi.

Svojo bogato zalogo

VOZOV

novih in že rabljenih priporoča
izdelovatelj vozov

FRAN VISJAN

v Ljubljani, Rimska cesta št. 11.

Lokomobil na paro

8 HP, patent Ruston-Proktor, 20 do 24 konjskih sil, z dvojnimi cilindrom, v rabi še malo časa, se prodaja po jako ugodnih pogojih.

Ponudbe sprejema upravništvo „Nove Dobe“.

Ustanovljeno 1842.

Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Tovarna oljnatih barv, lakov in firneža. Slikarija napisov. Dekoracijska, stavbinska in pohištvena pleskarija. Električni obrat.

Prodajalna:

Miklošičeva cesta 6
nasproti hotela „Union“

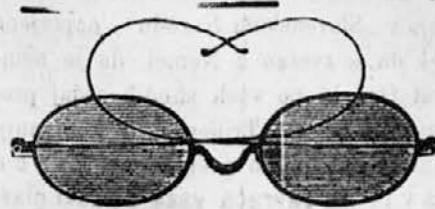
Delavnica:

Igriške ulice 6
Ljubljana.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 26

priporoča svoj dobro urejeni optični zavod, kakor rasna očala, ščipalce, daljnogleda, toplomerje, srakomerje itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu.

Velika zaloga rasnih žepnih in stenskih ur

slatnine in srebrnine.

Cenki za optično blago in separati cenki ur in slatnine se razpoložajo franko.

Prva domača dolejnjska žganjarna Ivan Rakoše i. dr.

Straža-Toplice

priporoča

Slivovko navadno K 1— lit.	Tropinovec navad. K 1— lit.
III. " 1:10 "	III. " 1:10 "
II. " 1:30 "	II. " 1:20 "
I. " 1:50 "	I. " 1:40 "
Drožnik III. " 1:30 "	Brinjevec III. " 1:40 "
II. " 1:50 "	II. " 1:30 "
I. " 1:80 "	I. " 2— "
Vinsko žganje (konjak) od 8 do 8 K = 1/10 litra.	

Specijalitet „Slovenec“ narodna grenčica narodni liker od K 1:10 do K 1:20 liter.

Destilacija vsakovrstnih najfinejših likerjev od K 1— do K 1:60 liter.

Uvoz in izvoz čajnega ruma od K 1— do K 2— liter i. t. d., i. t. d.

Odpošilja se v steklenicah, zabojih in sodih, ter se prazna nepokvarjena posoda sprejme nazaj v račun in sicer steklenice 10 vin komad in sodi 5 vin. liter franko Straža-Toplice. Na zahtevo se pošljejo vzorci brezplačno!

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Gradišče št. 4

priporoča slavnim županstvom ter vsem c. kr. in drugim javnim uradom svojo

popolno zalogo uradnih tiskovin,

slavnim hranilnicam in posojilnicam se priporoča tudi v izvrševanje hranilnih knjižic; slavnim narodnim in drugim društvom v izvrševanje vabil, pravil, plakatov, diplom, ki jih izvršuje v navadnem ali v večbarvnem tisku najokusneje.

Postrežba točna in solidna.

Cene zmerne.

Podružnica v Celovcu

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Spljetu

v Ljubljani

Delniška glavica:
2.000.000 kron.

priporoča promese na komunalne srečke po K 15%, zrebanje 2. marca, glavni dobiček K 300.000.
promese na Tiske srečke à K 7. zrebanje 1. aprila, glavni dobiček K 180.000. Obe prometni skupaj le K 21.

Reservni fond:
200.000 kron.

Rentni davek plačuje banka sama.

obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga
po 4 1/2%

Rentni davek plačuje banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev Hotel. družbe z o. z. Triglav po 500, 1000, 5000 in 10.000 K

Obrtna kreditna zadruga

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

priporoča zlasti obrtnikom pristop k tej zadrugi. Zadržni namen je zlasti obrtnikom preskrbeti kolikor mogoče cen kredit. Vložne vloge obrestuje po 4 1/2%

Uradne ure so vsak torek in petek od 11.—12. ure v Zadržni zvezi, Miklošičeva ulica.

Svoji k svojim!

Kupujte samo pri narodnih tvrdkah! Trgovci, ne naročajte blaga pri protislovanskih tvrdkah!